

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Správa daní

Damian Czudek

damian@czudek.cz,

damian.czudek@law.muni.cz

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Obsah seminářů

Zápatí prezentace

- Úvodní seminář - opakování (Registrace a vyhledávání daňových subjektů)
- Nalézací řízení, vyměřovací řízení
- Inkasní
- Exekuce, sankce
- DPFO - předmět daně, základ daně, stanovení daně (příklad)
- Závěrečný seminář - ZPT = Klauzura

Podmínky ukončení předmětu

- Zpt. Test
- Aktivní účast na seminářích - *práce s příklady, texty, zákony, diskuze, dílčí procesněprávní úkony správce daně a daňového subjektu*
- Docházka

Literatura

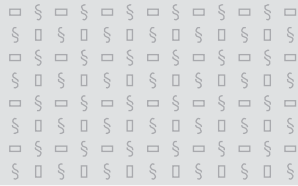
- **Jánošíková, P., Mrkývka, P., Tomažič, I. a kol.: Finanční a daňové právo. Plzeň : Aleš Čeněk 2016**
- **RADVAN, Michal. Daně a správa daní. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 130 s. Edice učebnic Právnické fakulty MU č. 503. ISBN 978-80-210-6702-8**
- **El. Zdroje - ASPI, Beck online...**
- **Zákony, komentáře**

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

REGISTRAČNÍ a VYHLEDÁVACÍ ŘÍZENÍ

- **část třetí** – Zvláštní část o správě daní
- **Hlava I** – Registrační řízení

Pojem registračního řízení

- Širší pojetí - výseč správy daní spojená s registrací a vyhledáváním daňových subjektů
- Užší pojetí - daňové řízení v procesu registrace, vyhledávání, změny a zrušení registrace daňovým subjektem

Cíl registračního řízení

- Patří mezi specifická řízení, která se uplatňují při správě daní, ale nejsou součástí daňového řízení ve smyslu § 134 DŘ
- slouží k tomu, že dojde k přesnému vymezení daňových subjektů pro jednotlivé správce daně a tedy zjištění okruhu povinných subjektů
- SD zjišťuje údaje proto, aby mohl se subjektem dále pracovat

Subjekty

- Oprávněný - SD
- Povinný - daňový subjekt (plátce, poplatník)
- *Plátce - osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům, daňový důsledek však nepochybně dopadá na poplatníka, nikoliv na plátce daně.*
- *Poplatník - osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani, tato osoba sama za sebe vstupuje do daňového řízení, jedná před správcem daně svým jménem a v případě neplnění daňových povinností ručí svým majetkem.*

Registrační a vyhledávací proces

Registrace daňových subjektů

Oznamování zákonem stanovených skutečností

Oznamování změn dat daňových subjektů

Identifikace
daňových subjektů

Řízení o ukončení činnosti daňových subjektů

Vyhledávání daňových subjektů

Údržba databáze registru daňových subjektů

Registrace daňových subjektů (vyhledávání)

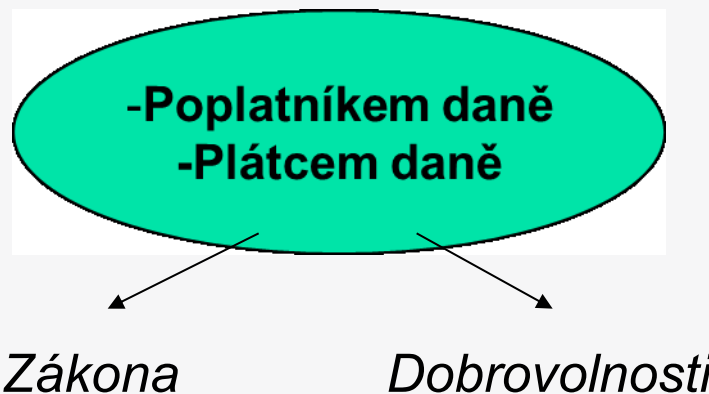
■ *Správce daně ex offio*

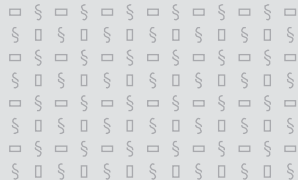
- na základě vyhledávací činnosti správce daně (§78)
- na základě součinnosti třetích osob-oznamovací povinnost
- na upozornění 3 os.

Registrace daňových subjektů

Daňovým subjektem

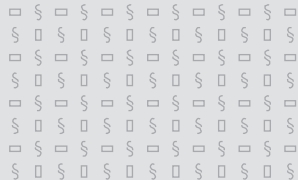
Registrační povinnost - vznik (§125)

- Když vznikne povinnost podat přihlášku k registraci k jednotlivé dani...

Náležitosti přihlášky

- Označení daňového subjektu
- Obecný identifikátor pro vytvoření daňového identifikačního čísla
- DIČ přidělený v zahraničí, pokud má
- Údaje o povolení nebo oprávnění k činnosti
- Čísla účtů na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti.
- Daně, ke kterým se registruje
- Organizační jednotky

- U právnické osoby také toho, kdo je oprávněn jednat jejím jménem

- Lze podat také na tiskopise vydaným Ministerstvem průmyslu a obchodu - Živnostenské úřady, mají pak povinnost bezodkladně předat příslušnému správci daně (obecně §72 - jen na tiskopise MF)

Změny rozhodných skutečností

- Povinnost daňového subjektu oznámit správci změnu do 15 dnů ode dne kdy nastala
- Povinnost dokládat listiny prokazující zrušení, zánik povolení, prodej společnosti...

Rozhodnutí o registraci

- V případě pochybností vyzve a stanoví přiměřenou lhůtu
- Vyhoví-li, jako by bylo podáno bez vad v původním termínu
- Pokud po lhůtě, považuje se za podanou až tímto datem
- Nevyhoví-li a jeli to důvodné, zaregistruje ex offo
- Lhůta: 30 dnů od podání přihlášky
- Rozhodnutí není třeba odůvodnit, kromě toho, kterým se registrace zamítá
- Není-li splněna registrační povinnost - ex offo registrace, možnost odvolání, odkladný účinek

Rozhodnutí o registraci §130

- Zaregistrovanému daňovému subjektu přidělí správce daně daňové identifikační číslo.
- Daňové identifikační číslo obsahuje kód „CZ“ a kmenovou část, kterou tvoří obecný identifikátor, nebo vlastní identifikátor správce daně.

KONSTRUKCE DAŇOVÉHO IDENTIFIKAČNÍHO ČÍSLA V ČR

kód země	obecný identifikátor	
CZ	identifikační číslo	právnícké osoby
	rodné číslo	fyzické osoby
	identifikátor přidělený správcem daně osobám bez rodného čísla	

Registrace u přímých daní

- Daň z příjmu - **část pátá ZDP**
- Daň z nemovitých věcí - ?
- Daň silniční - ?
- Daň z nabytí nemovitých věcí - ?

Registrace u nepřímých daní

- **DPH** - §94 ZDPH - osoba povinná k dani musí podat přihlášku k registraci do 15 dnů od skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročila stanovený obrat (*pozor § 96 - povinný registrační údaj - číslo účtu pro ekonomickou činnost*)
- - NEBO dobrovolná registrace
- **SD** - § 4 odst. 2 ZOSD - nejpozději do dne vzniku první povinnosti daň přiznat a zaplatit, ke každé dani samostatně
- **EKO D** - § 3 ZOSVR - nejpozději do dne vzniku první povinnosti daň přiznat a zaplatit

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

ŘÍZENÍ O ZÁVAZNÉM POSOUZENÍ § 132 a násl.

- **část třetí** – Zvláštní část o správě daní
- **Hlava II**

Závazné posouzení

- Relativně nový institut - do našeho právního řádu zaveden k 1.1.2004.
- Editační povinnost lze zjednodušeně popsat „*jako povinnost finančního úřadu písemně a závazně se vyjádřit k problému zdanění, s nímž se na něj podnikatel obrátí.*“
- Úpravu najdeme v § 132 DŘ a dále ve zvláštních zákonech
- Tento institut představuje právo daňového subjektu požádat místně, samozřejmě i věcně, příslušného správce daně o vydání rozhodnutí o závazném posouzení daňových důsledků, které pro něj vylpynou z daňově rozhodných skutečností, které již nastaly nebo jsou očekávány, ale pouze v případech stanovených zvláštním zákonem.

Závazné posouzení

- Pouze na žádost
- Rozhodnutí kromě obecných náležitostí - § 102/1 DŘ musí obsahovat i časový a věcný rozsah závaznosti
- Účinnost max. 3 roku, pokud nestanovil kratší lhůtu
- Rozhodnutí je účinné při stanovení daně vůči správci daně, který rozhoduje o daňové povinnosti daňového subjektu, na jehož žádost bylo rozhodnutí vydáno
- Nesmí dojít ke změně skutečného stavu věci - rozhodných skutečností, a ke změně zákonné úpravy - neúčinné rozhodnutí - *zásah do právní jistoty subjektu*
- Proti rozhodnutí o závazném posouzení nelze uplatnit opravné prostředky

Možnost podat žádost o ZP – zvláštní zákony

- V současné době 9 případů
- První od roku 2004
- Rozšířeno s účinností od 1.1.2006
- Největší novela k 1.1.2008
- Poslední doba: EET, celní sazebník
- (Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů)
- Zákon o správních poplatcích - poplatek

Možnost podat žádost o ZP – zvláštní zákony

- závazné posouzení pro případy odpočtů ztrát od základů daně z příjmu v obdobích po podstatné změně společníků. § 38na odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., zákona o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen ZDP), stanoví: *„Vzniknou-li poplatníkovi pochybnosti, zda jsou splněny podmínky stanovené v odstavcích 1 až 6, může požádat správce daně o závazné posouzení skutečnosti, zda daňovou ztrátu vzniklou před podstatnou změnou lze uplatnit jako položku odečitatelnou od základu daně po podstatné změně...“*
- § 38na zákona č. 568/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů.

Možnost podat žádost o ZP – zvláštní zákony

- § 38nc ZDP
- možnost požádat správce daně o závazné posouzení v případech, kdy poplatníkovi vznikají pochybnosti, zda jim sjednávána cena se spřízněnými osobami odpovídá ceně obvyklé. Ustanovení navázalo na § 23 odst. 7 ZDP, který umožňuje za určitých podmínek možnost úpravy cen, které byly sjednány mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích. Umožňuje tak eliminovat riziko plynoucí z možného nesprávného určení ceny, resp. přecenění, a také následného doměření daně a uložení sankcí. Avšak zákon nedefinuje pojem „obvyklá cena“, ani nestanovuje způsob, jakým by ji bylo možno stanovit, což nepochybně může negativně působit na podnikatele, neboť jsou v neustále nejistotě, zda byla cena mezi osobami spřízněnými stanovena správně.

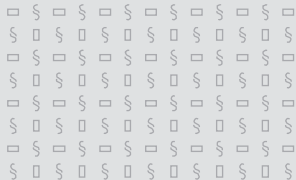
Možnost podat žádost o ZP – zvláštní zákony

- závazné posouzení způsobu rozdělení výdajů (nákladů), které nelze přiřadit pouze ke zdanitelným příjmům - § 24a ZDP - Toto ustanovení dopadá především na fyzické a právnické osoby v neziskové sféře, které provádějí „tzv. „klíčování nákladů“ podle toho, zda tyto náklady souvisí nebo nesouvisí s činnostmi, z nichž dosahované příjmy jsou předmětem daně (§ 24 odst. 5 a § 24 odst. 3 ZDP)“

Možnost podat žádost o ZP – zvláštní zákony

- závazné posouzení poměru výdajů (nákladů) spojených s provozem nemovitosti používané zčásti k podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti anebo k pronájmu a zčásti k soukromým účelům, které lze uplatnit jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů - nový § 24b ZDP - jde u tohoto poplatníka o posouzení, zda způsob uplatnění výdajů (nákladů) spojených s provozem nemovitosti do výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů, odpovídá znění § 24 odst. 3 ZDP.

Možnost podat žádost o ZP – zvláštní zákony

- *závazné posouzení skutečnosti, zda je zásah do majetku technickým zhodnocením* - nový § 33a ZDP - dle tohoto ustanovení poplatník, který bude provádět, provádí nebo provedl zásah do majetku, může požádat příslušného správce daně o vydání rozhodnutí o závazném posouzení, zda je tento zásah do majetku technickým zhodnocením podle znění § 32a odst. 6 a § 33 ZDP.

Možnost podat žádost o ZP – zvláštní zákony

- *závazné posouzení skutečnosti, zda se jedná o výdaje (náklady) vynaložené při realizaci projektů výzkumu a vývoje* - § 34a ZDP - Poplatník může požádat příslušného správce daně o závazné posouzení skutečnosti, zda se u výdajů (nákladů), u nichž má pochybnost, jedná o výdaje (náklady) vynaložené v daném zdaňovacím období při realizaci projektu výzkumu a vývoje, které lze odečíst od základu daně podle znění § 34 odst. 4 a 6 ZDP.

Možnost podat žádost o ZP – zvláštní zákony

- *závazného posouzení správnosti zařazení zdanitelného plnění z hlediska sazby daně.* Podle tohoto ustanovení může kterákoliv osoba požádat *Ministerstvo financí* o vydání rozhodnutí o závazném posouzení, zda je zdanitelné plnění z hlediska sazby daně správně zařazeno do základní nebo snížené sazby daně podle § 47 odst. 1 ZDPH. V žádosti o závazné posouzení lze uvést vždy jen jednu položku zboží, služby nebo nemovitosti.

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Děkuji za pozornost